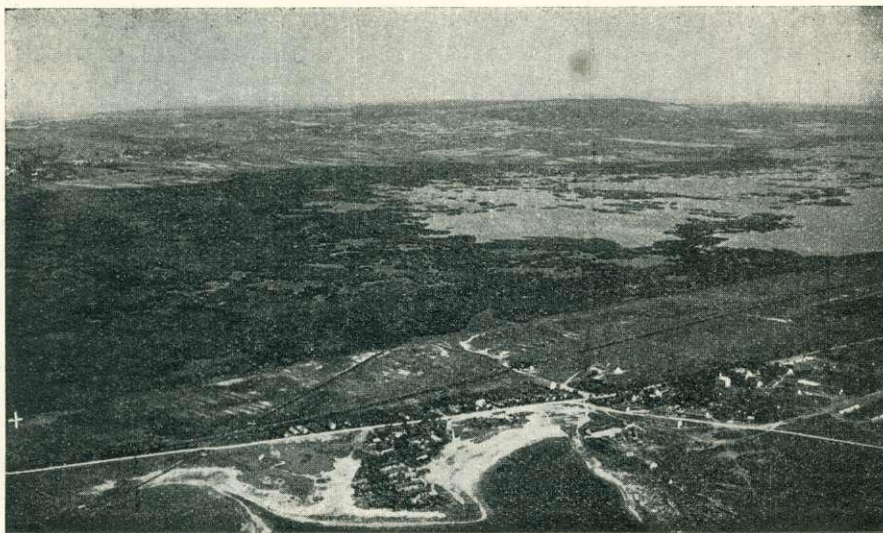

a nubiai *Streptopelia roseogrisea roseogrisea* (Sund)-tól vagy talán az arab *St. roseogrisea arabica* (Neum.)-tól is származik. Mindenesetre nem tartozik a közönséges kacagógerle fajtakörébe, ahogy ezt Frivaldszky tévesen gondolta, amikor *Columba risoria* L. var. *decaocto* néven leírta. Viselkedésében, főleg azonban hangjában is különbözik. Míg a *risoria* kukrrrrrúuh, kukrrrrrúuh hangon

szól, addig a *decaocto* szólása egészében mélyebb kuúku-úku, kuúku-úku. Utóbbinak a »kacagása« is erősebb, érdekesebb és »mekegőbb« mint a *risoria* ismert lágy chi-chi-chí-je. A szófiai állatkertnek sikerült a két alak korcsait nevelnie, de nem tudom, vajjon termékenyek voltak-e s vajjon sikerült-e továbbtenyésztésük egymással, vagy az eredeti forma valamelyikével.

A Velencei-tó déli része repülőgépről (300 m) nézve. A »Gróf Klebelsberg Kuno« madárvárta helye a kép baloldalán fehér kereszttel jelölve.

Südlicher Teil des Velenceer-Sees vom Luftfahrzeug aus 300 m Höhe gesehen. Das weisse Kreuz links: Standort der Vogelwarte »Graf Kuno Klebelsberg«.

Fényképezte: Neogrády Sándor százados.

(Phot. Áll. Térk. Int.)

EGY MÁJUSI NAP A VELENCETAVI „GRÓF KLEBELSBERG KUNO“ MADÁRVÁRTA KÖRNYÉKÉN

Írta: Dr. GRESCHIK JENŐ, Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest

(3 fényképpel)

APANNONFÖLD pliocén-táblaságának egyik süllyedésterületén, a Mezőföld nyugati sarkában fekszik a magyar ornithologiai kutatás klasszikus területe: a Velencei-tó. Chernel István sokszor tartózkodott Velencén a Meszleny családnál, ahonnan kirándult a tó dinnyési részéhez is s így bő alkalma volt az egész tó ornizának tanulmányozására. E tanulmányai fölkellették az ornithologusok figyelmét s amióta a II. nemzetközi ornithologiai kongresszus egyik csoportja személyes tapasztalatok alapján szétvitte hírét érdekes madárvilágának, alig múlik el év, hogy külföldi ornithologusok meg ne látogatnák. Az egykor híres tavaszi

vadászatok s az ottani sirálytelep meggyűrűzése szintén hozzájárultak ahhoz, hogy a tó híre szélesebb körökbe is terjedjen. 11 km-es hosszával és 2—3½ km-es szélességével a Velencei-tó nagyságra nézve hazánk harmadik tava. Az ornithologiailag régóta legérdekesebb déli parton, a dinnyési vasútállomás közelében most egy kis házikó, a »Mosz« madárvártája áll, mely nagy kultúrpolitikusunknak, gróf Klebelsberg Kuno kultuszminiszter Öexcellenciájának nevét viseli.

F. é. május 25-én meglátogattam a vártát, hogy környékét szemügyre vegyem s tájékozódjam azokról a föladatokról, melyek a közel jövőben a vártára várakoznak. Az utat a »Mosz« elnökének, dr. Navratil Dezsőnek társaságában tettem meg. Az ő buzgóságának és az ornithologia iránt való szeretetének, valamint dr. Klauz György, székesfehérvári káptalani prépost előékenységének köszönhető hazánk ezen új s a tudomány számára sokat ígérő madármegfigyelő állomása. Autóútunk alkalmával az úttesten búbos pacsirtákat, az eperfákon tövisszűrő gébics hímeiket, a réteken gólyákat s a szántóföldeken vetési varjakat figyeltünk meg. Velence közelében néhány dankasirály röpködött az ottani kolóniából a tó fölött. 1½ órai utazás után megérkezve, a várta környékén lármás bíbicek köszöntenek, Jó jelnek vesszük, hogy az alig fölépült várta eresze alatt egy fehér barázda-billegető otthont szemelt ki magának, közeledve fiókáinak hangját halljuk. A várta tornyáról áttekintjük a tavat: csupa nád, sehol egy bokor — a tóban levő néhány fűzfa az 1928—1929-i szigorú télen elfagyott, csak balfelől áll néhány magasabb fa a parton. Túlnan a Velencei-hegység hegyei láthatók, a Nyugati középhegység utolsó keleti láncszemei, gránit-kvarcit fölépítésűek, miocén-vulkáni nyomokkal. A nádasból fölhallatszik a nádirigók (*Acrocephalus arundinaceus* L.) és cserregő nádiposzták (*Acrocephalus scirpaceus* Herm.) karicsolása. Egy vörösgém (*Ardea purpurea* L.) kinyújtott nyakkal közeledik a nádas széléhez, hogy onnan szemügyre vegyen, szürkegémek (*Ardea cinerea* L.) szállnak föl s a part felől vöröslábú cankó (*Tringa totanus* L.) fuvolázik.

Ladikba szállok, hogy a kanalasgém-telepet meglátogassam. Még a part közelében 16 szárcsa (*Fulica atra* L.) kel szárnyra, a legnagyobb csapat, melyet ezúttal láttam. Valamikor rendkívül gyakori madara a tónak, melyből a tavaszi vadászatokon sok száz darab került terítékre, száma ma nagyon megcsappant, mert halgazdasági szempontokból eltakarították a hinárt, mely kedvező életföltételt biztosított. Helyenként azonban megint nő a hinár, úgyhogy a szárcsa számának növekedése is várható. A nád közötti keskeny halászcsapáson tovasikló ladik több nádirigót és cserregő nádiposztát riaszt föl. Egy tisztáson több kecses röptű kormos szerkő (*Chlidonias nigra* L.) kering. A nádban ráakadok a fülemüle-sítke (*Luscinola melanopogon* Temm.) üres fészke. 50 cm magasságban gyengén oda van fűzve öreg nádszálakhoz, külső méretei 9×9 cm. Ennek a madárnak fészke finomabb fölépítése, tömzsibb alakja folytán és azáltal, hogy mindig oda van fűzve nádszálakhoz, biztosan megkülönböztethető a sokkal durvább anyagú s a sohasem odakötött nádi tücsökmadár fészketől. Később a *Luscinola melanopogon* egy másik fészket találtam, mely 4 tojást tartalmazott s 40 cm magasan öreg sás szálain függött és végül egy tisztás szélén egy harmadik fészket 26 cm magasan odafűzve öreg nádszálakhoz. Ebben a nádbugával bélelt fészkekben 3 apró tollas fióka ült. A fiókák szájszárürege sárgaszínű, az orbitális mező a narancsszín felé hajló, nyelvök sárga, a nyelv szárny vége előtt egyegy sötét folt, a nyelv hegyén egy sötét csík. Az öreg madár hernyóval a csőrében ott bujkál a fészkek közelében s »trrr trrr« hangokat hallat. Kár, hogy hazánk faunájára jellemző nádi posztának fészkelési biológiájáról oly keveset tudunk. A Velencei-tó nagyon alkalmas terület, hogy a német Schiermann nyomán ezt a hiányt pótoljuk.

Egy sásból és nádból álló részben a halászok néhány nádszálat csomóvá kötöttek össze, hogy ezen »varsababán« varsáikat szárítsák. Benne 70 cm magasan egy szakállas cinke (*Panurus biarmicus russicus* Brehm) fészek 3 tojással. A fészek száraz sás- és nádlevelekből épült, bejárata nyugat felől van. Ilyen varsababákba s a halászatnál használt rekesztékekbe a Velencei-tavon a fülemüle-sitke is rakja fészket. A szakállas cinke egy másik fészke 5 friss tojással egy tisztás közelében keskeny nádcsíkon 24 cm magasan volt. E cinke nyugateurópai alakjának fészkelését legújabbán a holland ten Kate tanulmányozta igen tüzetesen hazájában. Ott a legtöbb fészek alacsonyan van, nádtippan (*Calamagrostis*), gyékény (*Typha*), harmatkása (*Glyceria*) és vízi torma (*Nasturtium*) között. Külső anyaga *Arundo*, *Typha*, *Scripus*, *Glyceria*, *Calamagrostis*, belül *Arundo phragmistes* bugájával vannak bélelve, sokszor tollakkal is. ♂, ♀ épít, még akkor is, ha már madártojások vannak a fészkekben. Évente rendszeren kétszer költenek. Fészkeiket 5—8 tojás.

Kanalgém-fészek 3 tojással. Velencei-tó 1930 V. 25.
Löfflernest mit 3 Eiern. Velenceer-See 1930 25. V.

Sokszor megtörténik, hogy a fészek elpusztul, ilyenkor 2 vagy több ♀ egy fészekbe tojik. A ♂ is segít a kotlásban, mely 12 napig tart. A fiókák mintegy 10 nap múlva hagyják el a fészket.

Eközben fölszállt 2 bőjti réce (*Anas querquedula* L.) és 2 kendermagos réce (*Anas strepera* L.). A tisztásról egy búbos vöcsök (*Podiceps cristatus* L.) menekül. A levegőben föltűnik az első kanalgém (*Platalea leucorodia* L.) és a nádból idehallatszik a déli napsütésben is a nádi tücsökmadár (*Locustella luscinioides* Savi) pirregése, melyből ű vagy ő hangzik ki, de semmi esetre sem u. Ennek a madárnak egy üres fészket távolabb, száraz nád alján, korhadt vízi növényeken nyugodva találtam meg, a szokásos módon, száraz, széles nádlevelekből volt összefonva. Schiermann beható vizsgálatai a Berlin melletti Kremmer Luch-on fényt derítettek madarunk eddig kevésbé ismert fészkelési biológiájára. A fészket, úgy látszik, csak a ♂ építi, még pedig a kora reggeli órákban, amikor a száraz nád- és sáslevelek a harmattól és a talajnedvességtől könnyen hajlíthatók. Csak a ♀ üli a tojásokat. A ♂ ezalatt 2—3 fészek építésébe is belekezd, de csak egyet épít föl teljesen. A fiókák 12 nap múlva hagyják el fészkeiket, addig csupán a ♀ gondozta őket, azontúl csupán a ♂ eteti, mert a ♀ most a 2. költéshez fog. Fournes szerint a Fertőn nem minden pár költ másodszor. A kotlás ideje 12 nap.

Mind több és több kanalgém száll föl, mert ladikunk közeledik telepükhöz. A nagy fehér madarak, különös alakú csőrükkel, kinyújtott nyakukkal és fekete, hátranyúló, a farokhoz szorított lábukkal gyors szárnycsapással keringenek egy magas náderdő fölött, amelynek belsejében fészkeik állanak. Az út a sűrű növényzet között mind nehezebbé válik. Csákyázóm csak lassan tolja előre a ladikot. Még 6 vörös és 2 szürke gém emelkedik a magasba, fölöttünk egy barna rétihéja (*Circus aeruginosus* L.) kering, s nemsokára megállunk a telep szélén az első vörösgémfészkek előtt, melyben 5 tojás van, közelében egy második fészkek 1 tojással és egy harmadik 2 tojással. Valamennyi fészkek letiport nádon száraz nádszálakból van fölépítve, ami a fészkeknek tüskés külsőt kölcsönöz. Az egyik 1 m magasan áll a víz tükretől. Kissé távolabb a kanalgémfészkek foglalnak helyet, melyek közül azonban csak kettőhöz férközhetünk hozzá, mert a többi az ingó lápon álló náderdőben számunkra elérhetetlen. Az egyik fészkekben, mely 37 cm-re van a víz tükretől, 3 barnásan foltos tojás van (l. a képet), a másik üres. Mind a kettő letiport nádon száraz, vékony nádszálakból épült, csak a csészében fekszik néhány zöld nádcsúcs. Ez az építési mód különbözik attól az építési módtól, melyet Heinrich a Dobruzsában észlelt, ahol a kanalgémek inkább széles nádlevelekből és nádrészekből építik fel fészkeiket. Ennek következtében a kanalgémek fészke a Velencei-tavon nagyon hasonlít a gémelek fészkeéhez. A gémelek és kanalgémek fészkelési biológiája terén még sok a teendő. Párhuzamba vonhatók-e pl. a fönntemlített zöld nádcsúcsok a kanalgémek fészkekben egyes ragadozómadarak azon szokásával, hogy zöldlevelés gallyakat hordanak fészkekbe, vagy csupán játékból teszi ezt, mint pl. a seregély és más madarak, melyek virágokkal »díszítik« fészkeküket? Avagy azzal magyarázható, hogy a fészkeképítés idején még nem áll elegendő hosszú friss zöld nádszál rendelkezésükre? Az utóbbi nézet nagyon valószínű. Nem tudjuk, vajjon az öreg gémelek mindig fölhasználják és csak kitatarozzák-e régi fészkeiket? Azt is jó volna megállapítani, össze függ-e a madarak korával az a körülmény, hogy egy gémelek tagjai nem mind egy időben fognak hozzá a tojások letojásához? A vízállás, nádvágás, a növényzet fejlettsége a fészkelés idején szintén behatóbb tanulmányra vár. Egy további kérdés az, hogy vajjon a fészkek alkatrészeit, jelen esetben tehát a száraz nádszálakat, csupán abból az anyagból szedik-e össze, amit a szél, hó és jég letör, illetőleg a fagy felszínre hoz, vagy pedig csőrük, lábuk is közreműködik ezek megszerzésében? Egy repülő kanalgém csőrében gyökeres, száraz nádszálakat tartott, melyet csak a földről szedhetett föl, mert nincs akkora ereje, hogy gyökerestől kitéphetné.

A telepet megérkezésünk forrongásba hozta. Néhány vörös- és szürkegémek kívül 36 kanalgém röpköd. Ebből és a halászok bementéséből az ezúttal itt fészkelő kanalgémek számát 20—25 párra becsülöm. Nagyon kicsiny szám a holland Zwanenwater-kolóniához képest, ahol a kanalgém Brouwer legutóbbi becslése szerint 380—400 párban fészkel s ezért legfőbb ideje, hogy ezt a telepüket a legszigorúbb védelem alá helyezzük. Tavasz megérkezésük alkalmával a Velencei-tavon állítólag 67 kanalgémet számláltak össze. Nyári lúd is fészkel, de a tojásokat kiszedték. A telep fölött még egy magányos kűszvágó csér (*Sterna hirundo* L.) is jelentkezik, a magasban pedig 17 batla (*Plegadis falcinellus* L.) kigyózik ide s tova.

Visszatérőben a legrövidebb úton nekivágunk a vártának. Még néhány *Locustella luscinioides* pirregését hallgatom, majd egy nádszálon éneklő nádi sármányt (*Emberiza schoeniclus* Canneli Brehm) pillantok meg. Több cigányréce (*Nyroca nyroca* Gűldenst.) röpül át ladikom fölött, előttünk egy kis vizicsibe

(*Porzana parva* Scop.) beszáll a nádba. Egy tisztáson a feketenyakú vöcsök (*Podiceps nigricollis* Brehm) és a kis vöcsök (*Podiceps ruficollis* Pall.) mutatja be búvárképességét s a part közelében egy fiatal szárcsa bukik a víz alá, hogy a közeli nádban elrejtőzzön. Már a réten állok, mikor felszáll közelemben két sárga billegető (*Motacilla flava* L.).

A velenceetavi »Gróf Klebelsberg Kuno madárvárta«.
Die Vogelwarte: »Graf Kuno Klebelsberg am Velenceer-See«.

EIN TAG
IM MAI IN DER UMGEBUNG
DER VOGELWARTE:
GRAF KUNO KLEBELSBERG
AM VELENCEER-SEE

Von DR. EUGEN GRESCHIK, Ung. Nat.-Mus., Budapest
(Mit 3 Photographien)

AUF einer Bruchlinie des pliozänen Tafellandes Pannoniens, zwischen späteren Ablagerungen gegen die Grosse Ungarische Tiefebene schauend, liegt nicht allzuweit von Budapest und in nächster Nähe von Székesfehérvár eine klassische Stätte ungarischer ornithologischer Forschung: der Velenceer-See. Durch die Studien Stefan v. Chernel's, die er während seines öfteren Aufenthaltes bei der Familie v. Meszleny zu Velence auf diesem See zu machen Gelegenheit hatte, wurden die Ornithologen auf ihn aufmerksam und seit Teilnehmer des II. Intern. Ornithologen-Kongresses mit seiner interessanten Vogelfauna bekannt wurden und aller Welt verkündeten, wird er fast alljährlich auch von ausländischen Ornithologen besucht. Die

— wenigstens einst berühmten — Wasserjagden im Frühling und die Beringung der dortigen Lachmöwen trugen ebenfalls viel zu seinem Bekanntwerden bei. Mit einer Länge von 11 km und einer Breite von 2—3¹/₂ km ist er der drittgrösste See Ungarns. Am Südufer — seit jeher die interessanteste Stelle in ornithologischer Hinsicht — liegt der kleine Ort Dinnyés, unweit dessen Bahnstation in unmittelbarer Nähe des Sees seit Mai d. J. ein kleines Häuschen, die »Vogelwarte Graf Kuno Klebelsberg« des Bundes Ungarischer Ornithologen steht, benannt zu Ehren des genialen ungarischen Kulturpolitikers, Sr. Exzellenz Kultusminister Graf Kuno Klebelsberg.

Am 25. Mai d. J. besuchte ich die Vogelwarte in Gesellschaft unseres 1. Vorsitzenden, Dr. Navratil, dessen Eifer die Errichtung dieser Beobachtungsstation zu verdanken ist, um die Umgebung in Augenschein zu nehmen und um mich über die Aufgaben zu orientieren, die dort in nächster Zeit der Warte harren. Während der Autofahrt

beobachten wir auf der Landstrasse Hausbenlerchen, auf den Maulbeerbäumen rotrückige Würger ♂♂, auf den Wiesen einige Störche und auf den Feldern Saatkrahen. In der Nähe von Velence begegnen wir einigen Lachmöwen der dortigen Kolonie. Nach 1½ Stunden Fahrt sind wir am Ziel und werden von lärmenden Kiebitzen begrüßt. In einer Ecke, unter dem Dache der Warte hat ein weisses Bachstelzenpaar sein Heim aufgeschlagen, wir hören beim Näher-treten das Zirpen der Jungen. Vom Warteturm überblicken wir einen grossen Teil des Sees: überall Rohrwald, kein Strauch, die wenigen Weidenbäume sind im strengen Winter 1928—1929 erfroren, nur am Ufer links stehen einige Bäume. Von drüben grüssen die Berge des Velen- ceer-Gegirges herüber, östliche Ausläufer des Westungarischen Mittelgebirges, bestehend aus Granit-Quarzit mit vulka- nischen Spuren der Miozänzeit. Aus dem Röhricht ertönt das Knarren der Drossel- rohrsänger (*Acrocephalus arundinaceus* L.) und das Geschwätz der Teichrohr- sänger (*Acrocephalus scirpaceus* Herm.). Ein Purpurreiher (*Ardea purpurea* L.) schreitet mit langgestrecktem Hals dem Saume des Schilfes zu, um uns von dort zu beäugen. Einige Graureiher (*Ardea cinerea* L.) steigen auf und vom Ufer her ertönt das Flöten des Rotschenkels (*Tringa totanus* L.).

Ich steige in ein Boot, um mich zur Löfflerkolonie führen zu lassen. Kaum das Ufer verlassend gehen 16 Bläss- hühner (*Fulica atra* L.) hoch, die grösste Gesellschaft, die ich diesmal beobachtete. Einst ein sehr häufiger Vogel des Sees, der auf den berühmten Frühlingsjagden zu vielen Hunderten erlegt wurde, ist das Blässhuhn jetzt in bedeutend gerin- gerer Anzahl vorhanden, weil der unter- getauchte Pflanzenwuchs aus fischerei- wirtschaftlichen Gründen entfernt wurde. Stellenweise sah ich den ihm zusagenden Pflanzenwuchs wieder im Vermehren, sodass hoffentlich auch die Zahl der Bläss- hühner wieder zunehmen wird. Das auf

den schmalen Pfaden zwischem Rohr mühsam dahingleitende Boot scheucht mehrere Drossel- und Teichrohrsänger auf. Über dem Wasserspiegel einer Licht- ung fliegen mehrere zierliche Trauer- seeschwalben (*Chlidonias nigra* L.) klagend umher, besorgt um ihre Brut. Im Rohr finde ich ein leeres Nest des Tamariskenrohrsängers (*Luscinola mela- nopogon* Temm.), in 50 cm Höhe an alte Rohrhalme angeheftet. Aussenmasse dieses Nestes 9×9 cm. Man kann das Nest des Tamariskenrohrsängers wegen seines feineren Baues, seiner gedrunge- nen Gestalt und weil es stets angeheftet ist, sicher vom ganz anders gebauten Nest des Rohrschwirls unterscheiden. Später fand ich ein zweites Nest von *L. mela- nopogon* mit 4 Eiern, 40 cm hoch an alte Seggenschilfstengel geheftet und am Rande einer Lichtung ein drittes mit 3 Jungen, denen die Federn zu sprossen begannen. Letzteres Nest stand in 26 cm Höhe überm Wasserspiegel und war an alte Rohrstengel angeheftet, innen mit Rohrblüten ausgekleidet. Mund-Schlund- kopfhöhle der Jungen gelb, das Orbital- feld etwas rötlicher gelb, Zunge gelb, vor den beiden Zungenflügelspitzen je 1 dunkler Fleck, auf der Spitze ein dunkler Strich. Alter Vogel mit Raupe im Schnabel schreit meist versteckt in der Nähe des Nestes trrr trrr. Es ist schade, dass wir so wenig über die Fortpflan- zungsbiologie dieses interessanten Rohr- sängers wissen. Hier wäre der Ort, wo man nach Schiermannschem Muster die schönsten Beobachtungen machen könnte.

In einer Partie von Seggenschilf und Rohr sind von den Fischern einige Rohrstengel zu einem Knoten zusam- mengeknüpft, um dort ihre Reusen zu trocknen. Zwischen diesen Stengeln steht 70 cm hoch ein Bartmeisennest (*Panurus biarmicus ruscicus* Brehm) mit 3 Eiern, aus trockenen Seggen- und Rohrschilf- blättern erbaut. Eingang nach Westen. Unter solchen Knoten und zwischen den kurz geschnittenen Rohrstengeln der

bei der Fischerei gebrauchten Sperren pflügen hier auch Nester von *Luscinola melanopogon* vorzukommen. Ein zweites Nest von *Panurus biarmicus russicus* mit 5 frischen Eiern befindet sich in einem schmalen Streifen von Rohr, nahe einer Lichtung, in 24 cm Höhe. Mittlerweile sind 2 Knäkenten (*Anas querquedula* L.) und 2 Schnatterenten (*Anas strepera* L.) aufgestiegen und auf der Lichtung sucht ein Haubensteissfuss (*Podiceps cristatus* L.) sich durch Schwimmen zu entfernen. Nun bemerke ich auch den ersten Löffler (*Platalea leucorodia* L.) in der Luft und höre in der Mittagshitze das Schwirren des Rohrschwirls (*Locustella luscinoides* Savi). Ein leeres, verlassenes Nest dieses Vogels, aus trockenen Rohrschilfblättern gebaut, steht am Grunde trockenen Rohres, auf einer Unterlage von vermoderten Sumpfpflanzenresten.

Immer mehr Löffler steigen auf — ich zähle bereits 25 Stück —, ein Zeichen, dass das Boot sich der Kolonie nähert. Die grossen weissen Vögel mit ihrem eigenartigen Schnabel, ausgezogenem Hals und schwarzen Beinen, die sie nach hinten dicht dem Schwanz angelegt ausstrecken, umkreisen mit raschen Flügelschlägen eine grosse Partie hohen Rohres, dort stehen ihre Horste. Der Weg wird für das Boot des dichten Pflanzenwuchses wegen immer schwieriger. Mühsam stösst der Bootreihher mit seiner langen Stange das Fahrzeug weiter. Eine Rohrweihe (*Circus aeruginosus* L.) erscheint, 6 Purpurreihher und 2 Graureihher fliegen auf und bald stehen wir am Rande der Kolonie vor dem ersten Purpurreihhernest, das 5 Eier enthält, ein zweites mit 1 Ei und ein drittes mit 2 Eiern stehen in der Nähe, alle auf umgeknickten Rohrstengeln aus dünnen Rohrhalmen stachelig erbaut. Die Höhe des einen Nestes beträgt 1 m über dem Wasserspiegel. Etwas weiter befinden sich die Löfflernester, von denen ich jedoch nur zu zweien hingelangen kann, die übrigen sind im Rohrwald auf sumpfigem

Untergrund für uns unerreichbar. Das eine Nest ist mit 3 olivenbräunlich gefleckten Eiern belegt (Abbild. im ung. Text) und befindet sich 37 cm hoch vom Wasserspiegel, das andere leer. Beide stehen auf umgeknicktem Rohr und sind aus lauter alten dünnen Rohrstengeln aufgebaut, nur in der Mulde liegen einige grüne Rohrspitzen mit ihren Blättern, abweichend von den Befunden Heinrichs in der Dobrudscha, wo der Löffler mehr breite Schilfblätter und Rohrstücke als Baumaterial verwendet. Demzufolge sehen hier am Velenceer See die Löfflernester den Reihernestern ähnlich. Hinsichtlich der Fortpflanzungsbiologie der Reiher und Löffler wäre hier noch viel zu tun. Ist das Auslegen der Horste mit grünen Rohrspitzen dem Verblenden der Raubvogelhorste mit grünen Zweigen gleichzustellen, ist es bloss Spielerei, wie dies vom Star und anderen Vögeln, die Blumen in ihre Nester tragen, bekannt ist, oder ist es damit zu erklären, dass es zur Zeit, wenn sie mit dem Bau ihrer Horste beginnen, noch keine genügend langen frische Rohrstengel gibt? Letztere Ansicht hat am meisten Wahrscheinlichkeit. Werden die früheren Horste von alten Brutvögeln immer wiederbenutzt und nur ausgebessert? Auch wäre zu beobachten, ob das bekanntlich nicht gleichzeitige Legenbeginnen der Reiher einer Kolonie mit dem Alter der Vögel etwas zu tun hat. Wasserstand, Einfluss des Rohrschnittes und Fortschritt der Vegetation verdienen auch mehr Beachtung während der Fortpflanzungszeit. Werden die Baustoffe, also in diesem Falle dürre Rohrstengel, nur aus dem Material herausgesucht, welches im Winter unter der Last des Schnees und Eises zusammenbricht, bzw. emporgehoben wird, oder brechen die Vögel diese auch mit Hilfe des Schnabels oder durch Niederreten mit den Beinen ab? Ein fliegender Löffler hatte einen dünnen Rohrstengel mit daranhängender Wurzel im Schnabel, den er doch nur aufgelesen

